

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 vtrum priuatio modi speciei & ordinis sit effectus peccati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

Secundo nota, quod non spectat ad authoris doctrinam respondere rationibus impugnantibus peccatum esse privationem gratiae, aut boni naturae. hae enim conueniunt: sunt non essentialia.

catum. Est etiam quoddam bonum naturalis inclinationis, & hoc etiam habet suum modum, speciem, & ordinem: & hoc diminuitur per peccatum, ut dictum est, sed non totaliter tollitur. Est etiam quoddam bonum virtutis & gratiae, quod etiam habet suum modum, speciem & ordinem: & hoc totaliter tollitur per peccatum mortale. Est etiam quoddam bonum, quod est ipse actus ordinatus, quod etiam habet suum modum, speciem, & ordinem, & huiusmodi est essentialiter ipsum peccatum. Et sic patet qualiter peccatum est privatio modi, & speciei, & ordinis, & priuat uel diminuit modum, speciem, & ordinem.

Unde patet responsio ad duo prima. AD TERTIUM dicendum, quod modus, species & ordo se consequuntur, sicut ex dictis patet. Vnde simul priuantur & diminuuntur.

ARTICVLVS V.

Utrum mors, & alij corporales defectus, sint effectus peccati.

Nat. 5. & 6. nihil morale occurrit scribendum. Notato tu hinc, quid est natura partialis & universalis: & quae sint conditiones materiae electae & comitantes, ut in multis clarum habes intellectum. Habes quoque hinc vi Philoophis de identibus hdem, & putantibus nos credere mortem non esse naturalem, satis facere possis: sicut & de vulneribus dictum est animae.

AD QUINTUM sic proceditur. AVT quod mors, & alij corporales defectus non sint effectus peccati. Si enim causa fuerit equalis, & effectus erit equalis: sed huiusmodi defectus non sunt aequales in omnibus, sed in quibusdam huiusmodi defectus magis abundat, cum tamen peccatum originale sit in omnibus aequale, sicut dictum est, cuius uidentur huiusmodi defectus maxime esse effectus, ergo mors, & huiusmodi defectus non sunt effectus peccati.

2. Praet. Remota causa, remouetur effectus: sed remoto omni peccato per baptismum, uel penitentiam, non remouentur huiusmodi defectus. ergo non sunt effectus peccati.

3. Praet. Peccatum actuale habet plus de ratione culpae, quam originale: sed peccatum actuale non transmutat naturam corporis ad aliquem defectum. ergo multo minus peccatum originale. non ergo mors & alij defectus corporales sunt effectus peccati.

SED CONTRA est, quod Apostolus dicit Rom. 5. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intrauit, & per peccatum mors.

RESPON. Dicendum, quod aliquid est causa alterius dupliciter, uno modo quidem per se: alio modo per accidens. Per se quidem est causa alterius, quod est uirtutem suae naturae, uel formae producit effectum: unde sequitur, quod effectus sit per se intentus a causa. unde cum mors, & huiusmodi defectus sint praeter intentionem peccantis, manifestum est, quod peccatum non est per se causa istorum defectuum. Per accidens autem aliquid est causa alterius si sit causa remouens prohibens, sicut dicitur in 8. Phys. quod diuellens columnam, per accidens mouet lapidem columnae superpositum: & hoc modo peccatum primi parentis est causa mortis, & omnium huiusmodi defectuum in natura humana, in quantum per peccatum primi parentis sublata est originalis

iusstitia, per quam non solum inferiores animae uires continebantur sub ratione abique omni deordinatione, sed totum corpus continebatur sub anima absque omni defectu, ut in primo habitu est. Et ideo subtracta hac originali iustitia per peccatum primi parentis, sicut vulnerata est humana natura quantum ad animam per deordinationem posteriarum, ut supra dictum est, ita et est corruptibilis effecta per deordinationem ipsius corporis. Subtractio autem originalis iustitiae habet rationem poenae, sicut etiam subtractio gratiae: unde et mors, & omnes defectus corporales consequentes sunt quadam poenae originalis peccati. Et quamuis huiusmodi defectus non sint intenti a peccante, sunt tamen ordinati secundum iustitiam Dei punientis.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod equalitas causa per se causat equalem effectum. Augmentata. n. uel diminuta causa per se, augetur uel diminuitur effectus: sed equalitas causa remouentis prohibens non ostendit equalitatem effectuum. Si quis enim aequali impulsu diuellat duas columnas, non sequitur quod lapides superpositi aequaliter moueantur: sed ille uelocius mouebitur, qui grauior erit secundum proprietatem suae naturae, cui relinquatur remoto prohibente. Sic igitur remota originali iustitia, natura corporis humani relicta est sibi: & secundum hoc secundum diuersitatem naturalis complexionis quorundam corpora pluribus defectibus subiacent, quorundam uero paucioribus, quamuis existente originali peccato aequali.

AD SECUNDUM dicendum, quod culpa originalis & actualis remouetur ab eodem, a quo etiam remouentur & huiusmodi defectus, secundum illud Apostoli Rom. 8. uiuificabit mortalia corpora uestra per inhabitantem spiritum eius in uobis: sed utrumque fit secundum ordinem diuinae sapientiae congruo tempore. Oportet enim quod ad immortalitatem & impassibilitatem gloriae, quae in Christo inchoata est, & per Christum nobis acquisita, perueniamus conformati prius passionibus eius. unde oportet quod ad tempus, eius passibilitas in nostris corporibus remaneat ad impassibilitatem gloriae promerendam conformiter Christo.

AD TERTIUM dicendum, quod in peccato a actuali duo possumus considerare, scilicet ipsam substantiam actus, & rationem culpae. Ex parte quidem substantiae actus potest peccatum actuale aliquem defectum corporalem causare, sicut ex superfluo cibo aliqui infirmantur, & moriuntur: sed ex parte culpae priuat gratiam, quae datur homini ad redificandum animae actus, non autem ad cohibendum defectus corporales, sicut originalis iustitia cohibebat. & ideo peccatum actuale non causat huiusmodi defectus, sicut originale.

ARTICVLVS VI.

Utrum mors, & alij defectus sint naturales homini.

AD SEXIMUM sic proceditur. Videtur quod mors, & huiusmodi defectus sint homini naturales. Corruptibile enim & incorruptibile differunt genere, ut dicitur in 10. Metaph. sed homo est eiusdem generis cum alijs animalibus, quae sunt naturaliter corruptibilia. ergo homo est naturaliter corruptibilis.

2. Praet. Omne quod est compositum ex contrarijs, est naturaliter corruptibile, quasi habens in se causam corruptionis suae: sed corpus humanum est huiusmodi. ergo est naturaliter corruptibile.

Prima Secundae S. Tho. AA 2 Praet.

Pr. 997.

Ar. praec. q. 83. ar. 1.

D. 987.

2. di. 30. q. 1. ar. 1. cor. h. & ad 1. h. 3. dist. 6. q. 1. arti. 3. ad 3. & Mal. q. 1. ar. 5. & Ro. 5. lect. 3. & Heb. 9. fin. Lib. 10. reg. 16. to. 5.